ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ "ΗΜΕΡΑΣ„

# Ἡ τιμὴ τῶν σταφυλιῶν

## καὶ τὰ αἰτήματα τῶν παραγωγῶν

### ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Μέ ἔντονη ἀνησυχία περιμένουν 6.000 σταφυλοπαραγωγοὶ τοῦ Νομοῦ μας τὴν ἐξαγγελία μέτρων γιὰ τὴν τιμὴ τῶν σταφυλιῶν ἀπὸ τὴν κυβέρνηση.

Πραγματικὰ χρόνο μὲ τὸ χρόνο μεθοδεύεται ὅλο καὶ πιὸ βαθιὰ ἀντιαγροτικὴ πολιτικὴ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς κυβέρνησης ἐνάντια σὲ ὅλη τὴν ἀγροτιὰ τῆς χώρας μας. Φέτος τὴν πολιτικὴ αὐτὴ μποροῦμε νὰ τὴν δοῦμε ἀπὸ μιὰ σειρὰ χειροπιαστὰ παραδείγματα ὅπως: ἡ τιμὴ τοῦ καπνοῦ, τῆς βιομηχανικῆς τομάτας, τῆς πατάτας, τὰ μέτζα γιὰ τὴν σταφίδα κ.ο.κ., ἀπ' ὅλα αὐτὰ βγάζουμε λοιπὸν τὸ συμπέρασμα πὼς μὲ τὸ δίκιο τους οἱ σταφυλοπαραγωγοὶ τοῦ νομοῦ μας ἀνησυχοῦν γιὰ τὴν τύχη τοῦ προϊόντος τους καὶ ζητοῦν τὴν ἔγκαιρη ἐξαγγελία τῶν κυβερνητικῶν μέτρων.

Στὸν Νομό μας ὅπως προαναφέραμε ὑπάρχουν 6000 σταφυλοπαραγωγοὶ μὲ 65.000 στρέμματα ἀμπελοκαλλιέργεια, παράγονται δὲ 40.000 τόννοι σταφύλια (ἢ 30.000 τόννοι κρασί) ποὺ τὰ σὶ νοποιοῦν, ἡ Ἕνωση Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Πάτρας καὶ οἱ βιομηχανίες ΒΕΣΟ, Σπηλιόπουλος, Ἀχαΐα Κλάους.

Τὸ 1976 πῆραν 22.000 τόννους σταφύλια ἡ Ἕνωση Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ 18.000 οἱ βιομηχανίες.

Οἱ τιμὲς ἀσφαλείας κατὰ ποικιλία ἦταν οἱ ἑξῆς (ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δείχνει τὴν τιμὴν Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν τοῦ 1976, ὁ δεύτερος τὴν κρατικὴ τιμὴ 1977 καὶ ὁ τρίτος τὴν τιμὴ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν 1977):

Ἀσπρούδα — 5.60, 3.30, 6.60
Σιδερίτης — 7,20, 4.90, 7.20
Ροδίτης — 7.40, 5.20, 7.44
Μοσχάτο — 8.16, 6.80, 8.16
Μαυροδάφνη — 9.16, 7.40, 9.36.

Ἀπὸ τὸν πιὸ πάνω πίνακα, βλέπουμε ὅτι, χωρὶς νὰ ὑπολογίσουμε τὶς τιμὲς ποὺ ἔδωσε ἡ κυβέρνηση οἱ ὁποῖες δὲν φθάνουν οὔτε τὸ μισὸ τοῦ κόστους, μὲ βάση μόνο τὶς τιμὲς ποὺ ἔδωσε ἡ Ἕνωση Πάτρας, τὸ εἰσόδημα τῶν σταφυλοπαραγωγῶν εἶναι στάσιμο γιὰ δύο χρόνια.

Ἀξίζει νὰ σημειώσουμε πὼς οἱ τιμὲς ποὺ ἔδωσε ἡ Ἕνωση τὸ 1977 δὲν ὀφείλονται σὲ καμμιὰ χαριστικὴ πολιτικὴ τῆς ἡγεσίας της, ἀλλὰ στὸν ἀγῶνα ποὺ ἔκαναν οἱ παραγωγοί, μὲ συσκέψεις διαμαρτυρίες στὸν Νομάρχη κλπ. Εἶναι γνωστὸς σὲ ὅλους μας ὁ ἐκβιασμὸς ποὺ ἔκανε ἡ κυβέρνηση στὴν Ἕνωση, πέρυσι. Συγκεκριμένα δὲν ἔδινε δάνειο ἡ κυβέρνηση στὴν Ἕνωση, ἐὰν ἡ Ἕνωση δὲν ἀποδεχόταν τὶς κυβερνητικὲς τιμές, κάτω ὅμως ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῶν παραγωγῶν καὶ τὶς προσπάθειες ποὺ ἔκανε ἡ Ἕνωση, ἡ κυβέρνηση ἀναγκάστηκε τελικὰ νὰ ὑποχωρήσει, ἔγινε ἡ χρηματοδότηση γιὰ οἰνοποίηση, ποὺ ζητοῦσε ἡ Ἕνωση καὶ οἱ παραγωγοὶ πῆραν τιμὲς πολὺ πιὸ πάνω ἀπὸ τὶς κυβερνητικές.

Χρειάζεται νὰ προσέξουμε, πὼς ἡ Ἕνωση παίρνει τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς παραγωγῆς σταφυλιῶν στὸν Νομό μας, ἔτσι ποὺ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τῆς τιμῆς ἀπὸ τὴν στάση ποὺ θὰ κρατήσει. Ἡ Ἕνωση Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ἀνταποκρινόμενη στὰ ὑψηλὰ καθήκοντά της σὰν συνεταιριστικὴ ὀργάνωση τῶν ἀγροτῶν, πρέπει νὰ προσπαθήσει νὰ ἐξασφαλίσει τὶς προϋποθέσεις ποὺ χρειάζονται ὥστε νὰ πάρει ὅλη τὴν παραγωγὴ τῶν σταφυλιῶν μὲ βάση τὸ φετινὸ κόστος. Κάθε ἄλλη προσπάθεια ἀπὸ τὴν Διοίκηση ποὺ δὲν στρέφεται πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν παραγωγῶν, ποὺ αὐτὰ καὶ μόνο ἐκπροσωπεῖ ἡ Ἕνωση, φέρνει δὲ τοὺς ἰθύνοντες μπροστὰ σὲ σοβαρότατες εὐθύνες.

Πρέπει ἡ Διοίκηση τῆς Ἕνωσης νὰ ἀφήσει τὴν μεσοβέζικη στάση καὶ τὰ παζαρέματα κίσω ἀπὸ τὶς πλάτες τῶν ἀγροτῶν καὶ νὰ κάνει τὰ παρακάτω:

—Νὰ βγάλει μέσα ἀπὸ πλατιὰ σύσκεψη ἀντιπροσώπων καὶ σταφυλοπαραγωγῶν κοστολόγιο γιὰ ὅλες τὶς ποικιλίες.

—Νὰ ἐνημερώσει τοὺς παραγωγοὺς γιὰ τὰ προβλήματα τῆς χρηματοδότησης γιὰ τὴν οἰνοποίηση ποὺ βάζει ἡ κυβέρνηση.

—Νὰ καθορίσει τὸ ποσὸ ποὺ χρειάζεται γιὰ τὴν οἰνοποίηση ὅλης τῆς παραγωγῆς τῶν σταφυλιῶν τοῦ Νομοῦ μας καὶ νὰ ἀπαιτήσει ἀπὸ τὴν κυβέρνηση, τὴν χωρὶς ὅρους χρηματοδότησή της.

Εἶναι ἀπαραίτητο ἡ Ἕνωση τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῆς Πάτρας νὰ σταθεῖ στὸ πλάϊ τῶν Ἀγροτικῶν Συλλόγων, πρωτοστατῶντας στὸν ἀγῶνα τῶν ἀγροτῶν γιὰ καλύτερες τιμὲς ἀσφαλείας.

Οἱ Ἀγρότες τῆς Ἀχαΐας εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ κατέβουν μαζὶ κὰ στὴ μεγάλη συγκέντρωση διαμαρτυρίας, ἑνώνοντας τὶς προσπάθειές τους μὲ ὅλους τοὺς ἀγρότες τοῦ «Μωριά» στὶς 17 τοῦ Σεπτέμβρη στὸ Δημοτικὸ θέατρο γιὰ νὰ διεκδικήσουν τὰ πιὸ κάτω δίκαια αἰτήματά τους.

1) Τιμὲς ἀσφαλείας 30% πάνω ἀπὸ αὐτὲς ποὺ ἔδωσε πέρυσι ἡ Ἕνωση, πέρνοντας ὑπ' ὄψι τὴν ἄοδο τοῦ τιμαρίθμου, ποὺ κατὰ ποικιλία εἶναι οἱ ἑξῆς κατὰ κιλὸ μὲ βάση 12 βαθμοὺς μπωμέ.

Ἀσπρούδα 8.58, σιδερίτης 9.36, ροδίτης 9.67, μοσχάτο 10.60, μαυροδάφνη 12.16.

2) Ἔγκαιρη καὶ ἀπεριόριστη χρηματοδότηση τῆς ΕΓΣ Πάτρας γιὰ τὴν καθολικὴ συγκέντρωση καὶ οἰνοποίηση τῶν σταφυλιῶν ἐπιδότηση γιὰ τὶς ἐξαγωγὲς τῶν ἀποθεμάτων καὶ τῶν φετινῶν κρασιῶν.

3) Ἄνοιγμα τῶν ἀγορῶν στὶς σοσιαλιστικὲς καὶ ἀδέσμευτες χώρες, γιὰ τὴν ἀπορρόφηση τῶν ἀποθεμάτων κρασιῶν ὅλης τῆς χώρας. Ὑπάρχει συγκεκριμένη πρόταση ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση, σύμφωνα καὶ μὲ ἐπίσημες δηλώσεις τοῦ κ. Κ. Μητσοτάκη.

4) Χαμηλότοκα δάνεια στὶς Ἑνώσεις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν γιὰ τὴν δημιουργία σύγχρονων οἰνοποιείων. Ὀφείλει ἡ κυβέρνηση τὴν στιγμὴ μάλιστα ποὺ πολὺ εὔκολα χρηματοδοτεῖ διάφορες ἰδιωτικὲς πρωτοβουλίες μὲ ὑπέρογκα ποσά, ὀφείλει νὰ βοηθήσει τὴν Ἕνωση νὰ συναγωνιστεῖ στὸ κόστος τὶς βιομηχανίες, γιατὶ ὑπὸ τὴν Ἕνωση ζοῦν 6.000 ἀγροτικὲς οἰκογένειες, ἐνῶ παράλληλα τὰ χρήματά της εἶναι ἐξασφαλισμένα.

5) Πάταξη τῆς νοθείας, νὰ γίνεται αὐστηρὸς ἔλεγχος γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν νόμων 396)76 καὶ 426)76 μὲ συμμετοχὴ ἐκπροσώπων τῶν Ἀγροτικῶν Συλλόγων, Ἑνώσεων Γ.Σ. τοῦ Γεωτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῶν Χημικῶν.

Τὰ αἰτήματά μας αὐτὰ εἶναι καὶ λογικὰ καὶ δίκαια, ὀφείλει δὲ ἡ κυβέρνηση νὰ ἀφίσει τὴν πολιτική τοῦ Ἀτλαντισμοῦ καὶ τῆς μονόπλευρης λιτότητας σὲ βάρος τῶν ἀγροτῶν καὶ ὅλων τῶν ἐργαζομένων, νὰ σκύψει πιὸ κοντὰ στὰ προβλήματα αὐτῶν, ποὺ ὅλο τὸ χρόνο μοχθοῦν γιὰ νὰ φέρουν σὲ πέρας μιὰ παραγωγὴ τόσο χρήσιμη γιὰ τὴν οἰκονομία τῆς χώρας μας.

Ἂν ἡ κυβέρνηση δὲν ἱκανοποιήσει τὰ πιὸ πάνω βασικὰ αἰτήματά μας, εἴμαστε ἀποφασισμένοι νὰ συνεχίσουμε ὅλοι ἑνωμένοι πιὸ σκληροὺς ἀγῶνες μέχρι τὴν τελικὴ λύση τους.

ΣΠΗΛ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀγρότης — Σταφυλοπαραγωγὸς μέλος Διοίκησης Ἀγροτικοῦ Συλλόγου Νομοῦ Ἀχαΐας.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ
Πωλῶ-Ἀγοράζω
ΣΕ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 ΤΗΛ. 27.55.65

Ο ΚΛΗΡΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

# Ἡ Ἐκκλησία στὶς Φιλιππῖνες βοηθάει τοὺς κατατρεγμένους

## Ἱερωμένοι καὶ μοναχὲς μετέχουν καὶ στὶς διαδηλώσεις

### ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΦΥΛΑΚΙΖΟΝΤΑΙ

ΡΩΜΗ (Ἰδ. Ὑπ.). Μετὰ τὴ Λατινικὴ Ἀμερική, ἀπὸ μιὰ ἄλλη γωνιὰ τοῦ κόσμου ἔρχονται τὰ μηνύματα τοῦ ἐπαναστατημένου καὶ μαχόμενου καθολικοῦ κλήρου: Στὶς Φιλιππίνες, σ' αὐτὴ τὴ νησιώτικη χώρα τῆς Ἀσίας, ὅπου τὸ 80% τοῦ πληθυσμοῦ ἀνήκει στὴ ρωμαιοκαθολικὴ ἐκκλησία, ὁ κλῆρος ἀνέλαβε ἐνεργὸ ρόλο στὴν πολιτικὴ ζωὴ καὶ ἦρθε σὲ σύγκρουση μὲ τὸν πρόεδρο Φερδινάνδο Μάρκος καὶ τὸ καθεστὼς τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου πού ἔχει ἐπιβάλει στὴ χώρα του.

Ἡ σύγκρουση τοῦ κλήρου μὲ τὸν πρόεδρο τῶν Φιλιππίνων εἶναι πιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πολιτικῆς ζωῆς στὴν ἀσιατικὴ αὐτὴ χώρα, μιὰ σύγκρουση ποὺ κλιμακώνεται ἀπὸ τὰ καθημερινὰ, συγκεκριμένα προβλήματα, ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ φτωχοὶ καὶ οἱ κατατρεγμένοι ὡς τὰ γενικότερα πολιτικὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ χώρα.

Τὰ καθημερινὰ προβλήματα, στὰ ὁποῖα ἡ ἴδια ἡ ζωὴ ὑποχρεώνει τοὺς ἱερωμένους νὰ ἐμπλακοῦν παίρνουν συχνὰ τραγικὲς προεκτάσεις. Ὅπως συνέβη πρόσφατα σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ νησιὰ τοῦ ἀρχιπελάγους ἀνάμεσα στοὺς φτωχοὺς ἀγρότες, καλλιεργητὲς τῆς γῆς τῶν γαιοκτημόνων καὶ στὶς ἀστυνομικὲς δυνάμεις τοῦ προέδρου Μάρκος: Μετὰ τὸ θεσμὸ τοῦ ζαχαροκάλαμου, οἱ ἀκτήμονες καλλιεργητὲς ἀντιμετώπιζαν μῆνες ὁλόκληρους ἀνεργία. Μιὰ ὁμάδα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἐξαθλιωμένους ἀγρότες γῆς, ἀποφάσισαν νὰ ὀργώσουν ἕνα χέρσο κομμάτι γῆς καὶ νὰ σπείρουν καλαμπόκι καὶ ρύζι γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τροφὴ τῶν οἰκογενειῶν τους. Φυσικά, οἱ φτωχοὶ ἀγρότες δὲν ἔκαναν «κατάληψη» τῆς γῆς, ἁπλῶς ἀξιοποίησαν ἕνα ἀκαλλιέργητο κομμάτι γῆς χωρὶς νὰ προχωρήσουν σὲ καμμιὰ διεκδίκηση γιὰ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση.

Ἀλλὰ ὁ γαιοκτήμονας δὲν συμφώνησε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο καλλιέργειας τοῦ χέρσου χωραφιοῦ του. Ἡ ἰδιοκτησία τῆς γῆς εἶναι ἱερὴ καὶ ἀπαραβίαστη, ἔστω καὶ ἂν ἡ γῆ μένει ἀκαλλιέργητη τὴν ὥρα ποὺ οἱ ἐξαθλιωμένοι ἀγρότες ἀντιμετωπίζουν τὸ φάσμα τῆς πείνας. Κάλεσε τὴν ἀστυνομία καὶ τὴς ζήτησε νὰ διώξει τοὺς τολμηροὺς ἀγρότες ποὺ εἶχαν τὸ θράσος νὰ ἀναζητοῦν τροφὴ σὲ ξένη γῆ. Ἡ ἀστυνομία ἔδιωξε τοὺς ἀγρότες βάναυσα. Καί.. συνέλαβε ἕναν ἱερέα, τὸν πότερ Ἔντγκαρ Σανγκουϊνσίν, ὁ ὁποῖος εἶχε διατρέξει τὸ θανάσιμο ἔγκλημα νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸ γαιοκτήμονα νὰ συζητήσει μὲ τοὺς ἀγρότες.

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΘΕΡΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΤΡΕΓΜΕΝΩΝ

Στὸ γενικότερο πολιτικὸ ἐπίπεδο ἀναμιγνύεται ἐξίσου ἐνεργὰ ὁ μαχόμενος κλῆρος τῶν Φιλιππίνων. Στὰ χρόνια ποὺ ἰσχύει ὁ στρατιωτικὸς νόμος στὴ χώρα, ἡ «πολιτικοποιημένη» μερίδα τοῦ κλήρου ἦρθε συχνὰ σὲ ἀνοιχτὴ ἀντίθεση μὲ τὸ καθεστώς. Κι' ὅταν ἔγιναν οἱ τελευταῖες ἐκλογὲς μὲ τὸν ἡγέτη τῆς ἀντιπολιτεύσεως φυλακισμένο, μιὰ μεγάλη μερίδα τῶν ἱερωμένων, ὡς τὰ ἀνώτερα κλιμάκια τοῦ κλήρου, δὲν δίστασε νὰ καταγγείλει μὲ δριμύτητα τὴ διεξαγωγὴ καὶ νὰ χαρακτηρίσει τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν «προϊὸν νοθείας καὶ βίας».

Ὁ ἴδιος ὁ καρδινάλιος Σίν, ποὺ ἔχει ἐπιλέξει τὴ γραμμὴ τῆς «κριτικῆς συνεργασίας» μὲ τὸν πρόεδρο Μάρκος, ἔκανε ἔκκληση νὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Μπενίνιο Ἀκουῖνο, τοῦ ἀντιπολιτευόμενου ἡγέτη ποὺ βρίσκεται στὶς φυλακὲς ἀπὸ τὸ 1972, ἄλλὰ ἡ ἔκκλησή του δὲν ἔφερε ἀποτέλεσμα. Ἡ σύνοδος τῶν καθολικῶν ἐπισκόπων ἑτοιμάζεται νὰ ἐκδώσει μιὰ ποιμενικὴ ἐπιστολὴ μὲ τὴν ὁποία θὰ τάσσεται ἐναντίον τῆς ἰσχύος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου καὶ θὰ καταγγέλει τὶς παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ποὺ εἶναι καθημερινὸ φαινόμενο στὴ χώρα.

Ὁ μαχόμενος κλῆρος δίνει, ἄλλωστε, τὸ παράδειγμα στοὺς καθημερινοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν προάσπιση τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτων ὄχι στὸ ἀφηρημένο πεδίο τῶν γενικῶν διακηρύξεων, ἀλλὰ πάνω σὲ πολὺ συγκεκριμένα προβλήματα ποὺ ἀνακύπτουν καθημερινά. Ἡ κυβέρνηση, π.χ. εἶχε ἀποφασίσει νὰ κατασκευάσει ἕνα φράγμα καὶ ἕνα ὑδροηλεκτρικὸ ἐργοστάσιο σὲ περιοχὴ ποὺ ἡ γῆ ἀνῆκε στὶς κοινότητες ντόπιων φυλῶν. Καθολικοὶ ἱερωμένοι καὶ μοναχὲς, στάθηκαν στὸ πλευρὸ αὐτῶν τῶν φυλῶν ποὺ ἔβλεπαν νὰ χάνεται ἡ γῆ τους, χωρὶς ἐλπίδα ν' ἀποκτήσουν κάπου ἄλλοῦ στέγη.

Τὴν ἴδια συμπαράσταση βρίσκουν οἱ μάζες τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἀστέγων. Σὲ μιὰ κοινωνία ποὺ περνάει ἀπὸ τὴν ὑπανάπτυξη στὴν ἐκβιομηχάνιση, ὑπὸ καθεστὼς στρατιωτικοῦ νόμου, ἡ καταστροφὴ τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ἀγροτικῶν οἰκισμῶν γίνεται μὲ τρόπο τόσο βάναυσο καὶ τόσο ἀνέλεγκτο, ὥστε νὰ ξεσηκώνει ὅλες τὶς ἔντιμες συνειδήσεις. Ὁ κατώτερος κλῆρος, ποὺ ζεῖ ἀπὸ κοντὰ αὐτὴ τὴν καθημερινὴ πραγματικότητα, βρίσκεται στὸ πλευρὸ τῶν ἀνθρώπων ποὺ φτάνουν ἀπὸ τὰ μακρινὰ χωριὰ τους ἀναζητώντας δουλειά, μένουν ἄστεγοι καὶ συχνότατα ἡ κυβέρνηση τοὺς δίνει «στέγη» σὲ ἀπομακρυσμένες ἀπὸ τὰ ἀστικὰ κέντρα περιοχὲς, ὅπου ἀποκλείεται νὰ βροῦν δουλειά. Ὁ κλῆρος ἔχει ἱδρύσει εἰδικὴ ἀποστολικὴ ὑπηρεσία ποὺ φροντίζει γιὰ τοὺς ἄστεγους.

Ζῶντας καθημερινὰ κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν ἀνθρώπινη δυστυχία καὶ βλέποντας τὴν ἀγανάκτηση τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἐξαθλιωμένων νὰ ὀγκώνεται, οἱ καθολικοὶ ἱερωμένοι μιλοῦν πιὰ γιὰ τὸ ἄτρεπτο χώρητο στὸ ὁποῖο βρίσκεται ἡ χώρα: «Ὅλα αὐτὰ θὰ κατάλήξουν στὴν ἐξέγερση ἢ στὸν ἐμφύλιο πόλεμο» λένε οἱ ἱερωμένοι τῶν Φιλιππίνων, ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς δεῖ κανεὶς συχνὰ νὰ διαδηλώνουν στοὺς δρόμους γιὰ τὴν ἄρση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, γιὰ τὸν τερματισμὸ τῶν βασανιστηρίων στὶς φυλακὲς, γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν ἐργαζομένων ἢ γιὰ τὸ δικαίωμα στὴ δουλειὰ καὶ στὴ στέγη τῶν ἀνέργων καὶ τῶν ἀστένων.

Ἡ δραστηριότητα αὐτὴ τοῦ καθολικοῦ κλήρου δὲν εἶναι καινούργια, ἀλλὰ ἀναπτύσσεται συνεχῶς κι' αὐτὸ ἀνησυχεῖ τὸ καθεστὼς τῆς Μανίλας. Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια ἡ κατάσταση ἦταν ἀκόμη δυσκολότερη, γιατὶ στὴν ἐνεργὸ ἀντιπολίτευση ἐναντίον τοῦ Φερδινάνδο Μάρκος καὶ τοῦ καθεστῶτος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου μετεῖχαν οἱ μουσουλμάνοι τῶν νησιῶν Μιντανάο καὶ Σούλου, ὅπου εἶχε ἀναπτυχθεῖ ἐπικίνδυνα τὸ αὐτονομιστικὸ κίνημα, ποὺ ἔπαιρνε ἔνοπλες μορφὲς καὶ ἐνισχυόταν ἀπὸ τοὺς παρτιζάνους τοῦ μαοϊκοῦ κινήματος.

Ἀλλὰ τόσο τὸ μουσουλμανικὸ — αὐτονομιστικὸ ὅσο καὶ τὸ μαοϊκὸ κίνημα βρίσκονται σὲ ὕφεση σήμερα καὶ σ' αὐτὸ βέβαια συντέλεσαν οἱ μεγάλες ἐκκαθαριστικὲς ἐπιχειρήσεις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Μανίλας, ἀλλὰ κυρίως στὴν ὕφεση συντέλεσε ἡ συμφωνία ποὺ ἐπιτεύχθηκε μὲ τὴ μεσολάβηση τοῦ ἡγέτη τῆς Λιβύης Καντάφι. Δὲν ἀποκλείεται καὶ κάποια διακριτικὴ παρέμβαση τῆς νέας ἡγεσίας της Κίνας νὰ μείωσε τὸ ζῆλο τῶν στελεχῶν τοῦ μαοϊκῶν τάσεων κινήματος. Ἡ Κίνα τοῦ Χσύα Κοῦο Φένγκ, ἐπιδιώκει ἀνάπτυξη τῶν σχέσεών της μὲ τὶς χῶρες τοῦ ΑΣΕΑΝ, τοῦ συμφώνου συνεργασίας τῶν χωρῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Ἀσίας κι' ὁπωσδήποτε δὲ θὰ ὑπέθαλπε ἀντιπολιτευτικὰ — δυναμικὰ κινήματα ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως τῆς Μανίλας.

Ἔτσι, ἡ ἀντιπολίτευση τοῦ καθολικοῦ κλήρου ἀποκτᾶ μεγαλύτερο εἰδικὸ βάρος. Ἄλλωστε, στὶς χῶρες ποὺ ξεκίνησαν μὲ μιὰ μεγάλη οἰκονομικὴ καθυστέρηση ὅπου ἕνα πολὺ μεγάλο ποσοστὸ τῶν κατοίκων εἶναι ἀναλφάβητοι καὶ ὅπου ἡ πολιτικὴ ζωὴ ποτὲ δὲν ἐξελίχθηκε ὁμαλά, ὁ κλῆρος καὶ μάλιστα ὁ κατώτερος κλῆρος, παίζει τὸ ρόλο τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ ἡγέτη σὲ κλίμακα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὴ συλλάβει ὁ ἄνθρωπος τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας. Καὶ ὁ κλῆρος μὲ τὴ σειρά του, δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ καὶ νὰ ἀναπτύξει τὴν ἐπιρροή του ἂν βρεθεῖ ἀπομονωμένος ἀπὸ τὰ προβλήματα ποὺ βασανίζουν τοὺς κατοίκους. Ὅπως στὴ Λατινικὴ Ἀμερική, ἔτσι καὶ στὶς Φιλιππίνες, ἀναπτύσσεται μιὰ «ἄλλη» καθολικὴ ἐκκλησία. γέννημα τῆς ἱεραποστολικῆς δραστηριότητας ποὺ ἀνέπτυξε σὲ παλιότερες ἐποχὲς τὸ Βατικανὸ γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὸν προσηλυτισμὸ τῶν «ἰθαγενῶν» στὴν περίοδο τῆς ἀποικιακῆς ἐξαπλώσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων.

Ὁ καθολικὸς κλῆρος τοῦ τρίτου κόσμου δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ γίνει μιὰ νέα δύναμη στοὺς κόλπους τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ποὺ φέρνει ὡς τὴν καρδιὰ τοῦ Βατικανοῦ τὶς κραυγὲς τῆς δυστυχίας τῶν λαῶν ποὺ γνωρίζουν τὴν ἐξαθλίωση καὶ τὴ στέρηση κάθε ἀνθρώπινου δικαιώματος, σὲ μιὰ πορεία πρὸς τὴν «ἀνάπτυξη» ποὺ συντελεῖται κάτω ἀπὸ ὅρους βίας καὶ φοβερῶν κοινωνικῶν ἀνισοτήτων.

ΜΑΧΟΜΕΝΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΣΜΟΣ

Θὰ ἦταν, ὡστόσο, λάθος νὰ ὑποτεθεῖ ὅτι ὁ καθολικὸς κλῆρος στὸ σύνολό του μετέχει σ' αὐτὴ τὴν «πολιτικοποιημένη» καὶ «μαχόμενη» συμπαράσταση πρὸς τὶς μάζες τῶν καταπιεζομένων. Ὁ ἀνώτερος, ἰδιαίτερα, κλῆρος, προσπαθεῖ νὰ μὴν ἐξωθεῖ τὰ πράγματα, νὰ παίζει ρόλο συμβιβαστικὸ καὶ μάλιστα σὲ ὡρισμένες χωρες τοῦ Τρίτου Κόσμου ὁ ἀνώτερος κλῆρος βρίσκεται σαφῶς στὴ συντηρητικὴ πτέρυγα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας.

Στὶς Φιλιππίνες ὑπάρχει μιὰ διάσταση ἀνάλογου τύπου στοὺς κόλπους τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. Οἱ συντηρητικότεροι ἐπίσκοποι τάσσονται ἐναντίον τῆς «πολιτικοποιημένης» μερίδας τοῦ κλήρου, ἐναντίον τῆς συμμετοχῆς ἱερωμένων σὲ κινήσεις καὶ κινήματα κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ περιεχομένου. Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ συντηρητικοὺς ἐπισκόπους, ὁ Σιρίλο Ἀλμάριο, τάσσεται ὑπὲρ τῆς «παραδοσιακῆς» γραμμῆς τῆς ἐκκλησίας, νὰ μὴν ἀναμιγνύεται σὲ δραστηριότητες ποὺ κάνουν τὸν κλῆρο νὰ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ αὐστηρὰ πνευματικὰ του καθήκοντα: «Βεβαίως πρέπει νὰ ὑψώνουμε τὴ φωνὴ μας σὲ θέματα δικαιοσύνης καὶ ἠθικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ ἡ πολιτικοποίηση δὲν ἀνήκει στὰ καθήκοντα τῆς ἐκκλησίας;» λέει ὁ ἐπίσκοπος Σιρίλο Ἀλμάριο.

Ὁ προκαθήμενος τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς Μανίλας, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χαϊμε Σίν, χωρὶς νὰ καταδικάζει ἀνοιχτὰ τὴ δραστηριότητα τοῦ κατώτερου κλήρου, ἐκφράζει ὡστόσο τὴν ἀποδοκιμασία του μὲ τὴ θέσή του ὅτι «ἔργο τῆς ἐκκλησίας τῶν Φιλιππίνων εἶναι νὰ βοηθήσει τὴ χώρα καὶ ὄχι νὰ ἀνατρέψει τὴν κυβέρνηση». Καὶ ὁ καρδινάλιος Χαϊμε Σὶν καταλήγει στὴ θέση τῆς «κριτικῆς συνεργασίας» μὲ τὴν κυβέρνηση Μάρκος, θέση ποὺ ἐξοργίζει τοὺς πιὸ ριζοσπαστικοὺς ἱερωμένους. Ὅπως εἶναι ὁ Ἰησουΐτης Φρανσίσκο Κλάβερ, ποὺ κατηγορεῖ τὸν καρδινάλιό του, ὅτι ὁδηγεῖ σὲ ἀδιέξοδο τὸν κλῆρο μὲ τὴ συμβιβαστική του στάση. «Ἂν ὁ καρδινάλιος ἐπιμείνει στὴ συμβιβαστικὴ γραμμή του, θὰ βρεθεῖ στὴ δύσκολη θέση νὰ διαπιστώσει ὅτι οἱ πιὸ δραστήριοι ἱερωμένοι δὲν θὰ τὸν ἀκολουθήσουν» λέει ὁ ἐπίσκοπος Κλάβερ.

Φαίνεται, ὅμως, πιθανότερο ὅτι ὁ καρδινάλιος θὰ ἐξωθηθεῖ σὲ πιὸ ἀκραῖες θέσεις καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν κυβέρνηση, τὸ καθεστὼς τοῦ προέδρου Μάρκος δὲν συγχωρεῖ τὴν ἀνεκτικὴ στάση τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Μανίλας ἀπέναντι στοὺς «πολιτικοποιημένους» καὶ μαχητικοὺς ἱερεῖς του, ὅπως καὶ δὲν συγχωρεῖ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀρχιεπισκόπου ποὺ καταγγελία τοῦ ἐκλογικοῦ ἀποτελέσματος. Ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ στὴν πολιτικὴ ἡγεσία τῆς χώρας ὑποβόσκει καὶ γνωρίζει στιγμὲς ἐξάρσεως. Ἡ σύλληψη τοῦ ἱερέα Σαγκουϊνσίν, μὲ μοναδικὴ κατηγορία τὴν παρέμβασή του μεταξὺ τῶν ἀγροτῶν καὶ γαιοκτημόνων στὰ ἐπεισόδια ποὺ ἀναφέραμε στὴν ἀρχή, εἶναι μιὰ μελετημένη πρόξη, ποὺ στοχεύει στὸ νὰ ὑποχρεώσει τὸν καρδινάλιο νὰ «ἀνοίξει» τὰ χαρτιά του.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σίν, παρὰ τὴ συμβιβαστικὴ στάση του, δέχτηκε τὴν ἀπόθείας ἐπίθεση τοῦ καθεστῶτος ὅταν ἐμποδίστηκε νὰ ἐπιβιβασθεῖ στὸ ἀεροπλάνο μὲ τὸ ὁποῖο πρόκειτο νὰ ταξιδέψει καὶ ἔμεινε γιὰ λίγη ὥρα «κρατούμενος» στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Μανίλας.

Ἀλλὰ οἱ ἀντιθέσεις καθεστῶτος καὶ ἐκκλησίας, τροφοδοτοῦμενες στὸ ἀνώτατο ἐπίπεδο, καὶ ἀπὸ ἄλλες ἠπγὲς, ποὺ συνδέονται μὲ μεγάλα οἰκονομικὰ συμφέροντα. Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία τῶν Φιλιππίνων ἀποτελεῖ ὑπολογίσιμο οἰκονομικὸ παράγοντα τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι ἐλέγχει ἀ

★ Σ